

הגאון רבי אליעזר שלזינגר זצ"ל

תמיד לנגד עיניו.

לאחר מכן נכנס ללמוד בישיבת סל' בודקא, ואף שם שקד על תלמודו בכל עוז כשהוא קונה את שמו כאחד מפארי הישיבה ונתיידד עם האריות שבחבורה כגאב"ד טבריה הגאון הגדול רבי אברהם דב אויערבאך זצ"ל ועוד מב' חורי הישיבה המצויינים. בקשר אמיץ של תורה נקשר עם ראש הישיבה, הגאון הגדול רבי ברוך רוזנברג זצ"ל ושוחח עמו רבות בדברי תורה, ואף ברבות השנים המשיך ונתעצם הקשר העז בפלפולא דאוריתא.

בהגיעו לפרקו נשא לאשה את רעייתו הרבנית מרת עלא רבקה ע"ה, בתו של הרב הצדיק רבי שמואל גולדשטיין זצ"ל, מיראי ד' שבפרש' בורג ומגזע תרשישים מרנן הגרעק"א והחתם סופר זיע"א, אשר הגשימה בכך את משאלת לבה ושאיפת חייה משחר ילדותה להנשא לתלמיד חכם מופלג ולהיות לו לעזר כנגדו ולחלק בתורתו, דבר שלא היה ברור מאליו באותן שנים. מאז נישואיהם, ובמשך למעלה משישים שנה עד הסתלקותה בשנה האחרונה, מסרה נפשה, יגעה וטרחה למען תלמודו, כשהיא מסירה ממנו כל טרדה ונשאה על שכמה את כל עול הבית באמונה, ועזה היתה שמחתה בזכותה לעמוד על משמר תלמודו.

תורתו היתה משוש חייו. באהבתה שגה תמיד, ולא היה לו בעולמו דבר מלבד עסק התורה ועמלה. שעות על גבי שעות היה יושב בחדר תלמודו שבביתו ולן בעומקה של הלכה, בש' קיעות מוחלטת וברציפות רבה. שנים רבות נמנה על הלומדים בהיכל 'כולל חזון איש' והיה למופת לרבים בשקד' נותו העצומה ורבים נהנו מאור תורתו בעת שהציעו בפניו את קושיותיהם וספקותיהם. באותם שנים היה רבי אליעזר רוח חיה בין כתלי הכולל, כאשר העלה על הכתב את תוכן ומבנה הסוגיות בצורת מראי מקומות, דבר שהיה חדש באותה עת. במשך תקופה מסר מרן הסטייפלער זצ"ל שיעורים בפני חברי כולל 'חזון איש', היה זה ביוזמתו של רבי אליעזר, ובזכותו זכו הלומדים לשמוע את שיעורי מרן זצ"ל. מרן הסטייפלער זצ"ל העריכו למאד ובכל פעם שנכנס למעונו, היה קם לכ' בורד ומשוחח עמו בחיבה בדברי תורה. כל העת שקוע וטרוד היה לדעת עומקה וסודה של תורה, ושקידתו הע' צומה יומם ולילה היתה לשם דבר. בני המשפחה מספרים כי אחד ממיועיו, הרב רבי דוד הרשוביץ זצ"ל, אשר התגורר בבנין בו דרו רבי אליעזר ורעייתו לאחר נישואיהם, העיד כי בשעות הלילה המאוחרות היו נשמעות פסיעותיו של רבי אליעזר מהלך על רצפת החדר הלוך ושוב בעיצומה של השקיעות ביגיעתו בתלמודו ובעודו מהפך בסוגיות הקשות. רושם כביר הותיר הדבר על ר' דוד ועמלו המיוחד של האברך הצעיר, בשקדנותו העצומה לבילות ללא שיגרעו סדרי לימודו אף בימים, כבש את לבו, ולנוכח זאת גמר אומר להקים בביתו הפרטי את בית הכנסת וכולל 'בית יחיאל', אשר היה מהיכלי הכוללים הראשונים בבני ברק. שיגו ושיחו היו רק בדברי תורה, וכל הבא במחיצתו, מיד היה רבי אליע' זר נכנס עמו בדברי תורה. מחזה שכיח היה לראותו עומד ברחובה של עיר יחד

המשך בעמ' 6

בשנות תלמודו בישיבת 'קול תורה', קנה תורה מפיו של מרן הגרש"ז אויע-רבאך זצ"ל, אותו הועיד הגאון הגדול רבי יחיאל מיכל זצ"ל למלא מקומו בראשות הישיבה. מאז ובמשך כל השנים רחש מרן הגרש"ז זצ"ל רגשי הערכה אל רבי אליעזר כרום מעלתו. בעצת מורו ורבו מרן החזון איש זצוק"ל, אשר קרבו אליו בימין צדקן, עלה ללמוד בישיבת פוניבז' המעטירה, ועם כניסתו הוכר על ידי ראשי הישיבה ובני החבורה כאחד המיוחד מפארי בני הישיבה העמל בתורה ביגיעה רבה ובשקידה עצומה. בשנות תלמודו בישיבה, זכה לקרבה מיוחדת ממרן הרב מפוניבז' זצ"ל שגילה לו חיבה יתירה וזכר לו את ימי תלמודו של אביו רבי יחיאל מיכל זצ"ל בישיבתו בעיירה פוניבז' דליטא טרם החורבן הנורא. כן נקשר עם ראשי הישיבה מרן הגרש"ז רוזובסקי זצ"ל ומרן הגר"ד פוברסקי זצ"ל, המשגיח מרן הגה"צ רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל והמשגיח מרן הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל ושתה בצמא את דבריהם.

תקופה קצרה לאחר בואו לישיבה, הגיע רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל לשמש בראשות הישיבה, ומאז נקשר עמו הגאון המנוח זצ"ל בקשר אמיץ של תורה שנמשך שנים רבות. מרן זצוק"ל העריכו והוקירו מאד והיה קם לכבודו כשהיה נכנס אליו לשוח בדברי תורה ולשטוח את ספיקותיו ושאלותיו. לפני כארבעים שנה, כאשר הציע בפני רבינו הגדול זצוק"ל הערות על חידושי תורתו בעניני שביעית שנתפרסמו בקובץ תורני, השיב לו מרן זצ"ל במכתב בו כתב לו 'רב תודות על אשר שמת עין במה שכתבתי בענין שביעית, ובעברי על דבריך ראיתי לה' עירך שכד תעיין במה שכתבתי בספר אבי עזרי מהדורא תנינא ספ"ו מהל' שכירות ה"ה, ביארת את הענין והרכה מדבריך נכללו במה שכתבתי שם"'. כך עלה ונתעלה ביני עמודי דגוס', והיה לאות ולמופת בשקידתו ובעמלו המופלאים.

בתקופת לימודיו בישיבת פוניבז', זכה להדבק במרן החזון איש זצוק"ל והיה נכנס תדיר למעונו לדבר עמו בלי מוד ולהתחקות אחר דרכיו והליכותיו בקודש. בין כתביו אף נמצאו דברי תורה ששמע ממרן זצוק"ל בסוגיות שנלמדו באותה עת בישיבה. מאז דבק כל ימיו בדרכו של מרן זצוק"ל, בתור רתו ובפסקיו, בדקדוק ההלכה וביראה טהורה, כשעמלו הנורא בתורה עמד

■ מאת י. גפן

קהל המונים, בראשות גדולי התורה, ראשי ישיבות ורבנים, צעד ביום חמישי האחרון אחר מיטתו של הגאון רבי אליעזר שלזינגר זצ"ל, מגדולי תלמידי החכמים המובהקים שבבני ברק, ראש כולל וולאז'ין ומחבר ספר 'מטה יחיאל', שנסתלק לבית עולמו מתוך עסק התורה, והוא כבן פ"ח שנה בפטירתו.

עריסתו של הגאון רבי אליעזר זצ"ל עמדה בחדש אדר תרצ"ד, בבית הוריו הדגולים הגאון הגדול רבי יחיאל מיכל שלזינגר זצ"ל, ששימש כדיין ומורה צדק בקהל עדת ישרון בפרנקפורט דמיין וכריש מתיבתא בישיבת פרנקפורט, ואמו הרבנית הצדקנית מרת מטל ע"ה. בעת הכנסו בביתו של אברהם אבינו, נקרא על שם זקנו הגה"צ רבי אליעזר ליפמן שלזינגר זצ"ל מהמבורג, מנצר חסידי אשכנז.

בבית אביו הגדול זצ"ל בפפד"מ שבגרמניה, ספג רבי אליעזר רגשי אהבת תורה ויראה טהורה, ונתחנך לעלות ולהתעלות בהר ד'.

בהיותו ילד צעיר לימים, התרגשה ובאה צרת הצוררים ימ"ש. אביו הגדול שעמד על משמרתו בעוז ובגאון לבצר חומת הדת ולהגביר חיילים לאוריתא, נתון היה לרדיפות מהנאצים ימ"ש ולמחרת 'ליל הבדולח', כאשר חיפשו הם אחריו לקחתו למאסר, עלה בידו, בחסדי ד' עמו ובהשגחה פרטית מופלאה, למלט את עצמו עם בני משפחתו מארץ הדמים בטרם עלות הכורת על בית ישראל. בשרשרת ניסים מפעימה, זכו הם לברוח מגיא ההריגה, ואף הגאון המנוח זצ"ל כילד קט זכה להצלה מיוחדת, עליה הודה תמיד לבוראו בהזכירו חסדי ד'.

לאחר תקופה קצרה בהם שהו בש' וויץ, עלו הם לארץ הקודש והתיישבו בתוככי ירושלים. תיכף עם בואם, בראשית קיץ תרצ"ט, יסד והקים אביו הגאון הגדול רבי יחיאל מיכל זצ"ל את ישיבת 'קול תורה', כשבניו הצעירים, ובתוכם רבי אליעזר, ניהוטים לאורה ומתגדלים בצל תורתה.

כילד נתחנך הגאון המנוח זצ"ל בת' למוד תורה 'עץ חיים', וזאת בהוראתו של מרן הגרא"ז מלצר זצ"ל לאביו הגדול, על אף שהדבר לא היה מקובל בקרב יוצאי גרמניה. כבר בימי לימודו בת"ת, ניכרו ברבי אליעזר מעלותיו המופלאות בשקדנותו ובהתמדתו. מלמדיו ומחנכיו היו מעודדים ומזרזים אחרים להידמות אליו בהתמדתו המיוחדת ובניצול כשרונותיו הברוכים. באותם ימים אף עמד בכור המבחן אצל הגאון האדיר רבי שמואל הלוי ואזנר זצ"ל, ששימש אז כמו"ץ העדה החרדית בירושלים, והתפעל מידיעותיו הרבות ומהבנתו החדה.

לאחר שסיים את שנות לימודו בת"ת, נכנס ללמוד בישיבת 'קול תורה', וזמן מה לאחר מכן נסתלק אביו הגדול זצ"ל לבית עולמו כשהוא בן חמישים שנה בלבד. על אף השבר העצום בפטירתו, נתעצם רבי אליעזר והתחזק באמונת אומן ובשקידת התורה שהיתה שעשועיו, כאשר אמו הרבנית הדגולה ע"ה נושאת על שכמה עול חינוך ילדיה הרכים, ואכן חפץ ד' בידה הצליח לה' עמיד דור ישרים מבורך, גדולי ומרביצי תורה, לתפארת בתי אבות.

הלכה הנכון מהתפתחות השנאה

ההצהרה הפרובוקטיבית שהשמיע בשבוע האחרון ראה"מ נפתלי בנט, ממשיכה לחולל סערה ותגובת קשות בפי דוברי המפלגות החרדיות. בנט אמר בכנס של ה'גרזולם פוסט' כי "צריך להגביל את ההשפעה הפוליטית של החרדים", וכאמור הדברים הובילו למתקפה מצד חברי האופוזיציה החרדים.

ברוב זעמם על הדברים שהושמעו, שכחו הללו להפיק את הלכה העיקרי המתבקש מהתחדשות המסע האנטי-חרדי בממשלה הנוכחית. בעבר עוררו גדולי ישראל זצוק"ל, כי בכל פעם שנשמעות דברי שיסוי נגד הציבור החרדי, הדבר צריך להוביל לחשבון נפש, וזאת ע"פ דבריו הידועים של רבינו ה'בית הלוי' (בפרשת שמות) על הפסוק בתהילים "הפך לבם לשנוא עמו להתנכל בעבדיו".

בדבריו ביאר, כי מזמור זה מתאר את חסדי ד' שנעשו לעם ישראל, ובא ללמדנו, כי ישנם מצבים שבהם שנאת ישראל היא מחסדי הבורא, לשימור קיומו ומצבו הרוחני של עם ישראל. כאשר חששו בני ישראל מפני יחס השלטון במצרים כלפיהם, החליטו כי ישפרו את מצבם באמצעות התקרבות לנכרים וביטול מחיצות ההתבדלות ביניהם, אך דבר זה רק גרם "שהקב"ה יחדש ההבדל ע"י שיחדש שנאה בלבם, וכל זה היה לטובתן של ישראל כדי שלא יתערבו ביניהם".

בעל 'בית הלוי' מציין שיסוד זה רואים אנו בחוש בכל שנות הגלות, בתופעות של שנאת ישראל - "שכל מה שישאל ממעטים בהבדלים שנתנה להם התורה" ע"י קיום התורה והמצוה, הקב"ה מוסיף שנאה בלבם לפי ערך תכלית המבוקש, כדי שישארו ישראל מובדלים".

רה"י דבאר יעקב מורנו הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל הזכיר בשעתו את הדברים, כאשר הביע את הלכה האקטואלי הנובע מהם והזהיר מפני כל נסיונות של התקרבות לעולם החילוני, שאיפותיו ומושגיו.

"נמצאים אנו בגלות במדינה אשר ראשיה ומנהיגיה מבקשים להיות עם ככל העמים וכל מטרתם היא לעקור תורה מישאל. וכמו כן כדי שלא יהיה הבדל בינינו לבין שאר אומות, גם לנו יש מדינה ארץ ושפה וגם להם, וכמו שאומות העולם חפשיים מעול תורה ומצוות כך מבקשים החפשיים לעקור מאיתנו תורה. ואומרים לנו כדברי המצריים לישאל, 'למה אתם מליץ אותם, יהיו כבני מצרים ויקל הישעבוד הקשה מעליכם', בואו תצטרפו אלינו להיות עם ככל העמים ויקל מעל ילדיכם השנאה הגדולה בה אנו נמצאים. ואומרים הבה ונמעט בלומדי התורה, לא שח"ו נעקור תורה לגמרי מישאל אלא כביכול מתוך דאגתם לנו שגם לומדי התורה יתעסקו בפרנסה לביתם שאם לא כן יהיו בעוני ורעב רח"ל וכל זה ע"י 'הבה ונתחכמה לו פן ירבה' (והם אינם יודעים שהקב"ה כבר אמר 'כן ירבה'). וכך מבקשים מאתנו יותר להיפתח כביכול ולנסות להבין לאורח חייהם, וכביכול אין ברצונם להשפיע עלינו".

"ובאמת ישנם כאלו החושבים כי באמת צריך להידבר ולדון עמהם בכל הענינים ולראות יחד איתם היכן ישנו מכנה משותף בינינו שהרי בכל זאת אחים אנחנו, וקירוב הלבבות בינינו למצוה ייחשב בעיניהם. אך הנה ראו זה פלא, כאשר עינינו רואות בשנים האחרונות שכמה שיותר מתקרבים אליהם, תיאבונם לעקירת הדת הולך ומתגבר. ובכל הדברים שהחרדים לדבר ד' נדברים עמהם, דרישותיהם רק גדלות והולכות, ואדרבה דווקא במה שהם יודעים ורואים כי איננו מסכימים להתפשר ולבוא בזה במו"מ - דוקא בזה יש סייעתא דשמיא להצליח".

גם מורנו הגאון הגדול רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל עורר על כך בשעתו, כאשר התחוללה סיטואציה פוליטית בה גבר כוחם של גורמים פוליטיים שהשמיעו הכרזות אנטי-דתיות, ואז כתב במכתבו, כי בלימת המגמות ההרסניות תהיה אך ורק בעמידה על משמר האמת על קוצו של יוד ועל כל תג ותג, ללא כל שינוי אפילו במשהו.

על כך כתב: "עת צרה היא ליעקב, כאשר נתקיים בנו 'כל המיצר לישראל נעשה ראש', רואים אנו חיבור אנשים שאין ביניהם שום שיווי בדעות אלא רק השנאה העמוקה לד' ולתורתו ולשומרי המצוות, ואחר שנאה זו נמשכים המונים רח"ל. דבר שאין לו מובן כלל". ובענין זה עורר בדברים נוקבים: "אין זאת אלא לעורר אותנו שנבין לעמוד במס"נ ובתקיפות נגד כל מזימותם אשר הם חפצים למעט לומדי התורה ולשנות את חינוך בית יעקב ולא ניכנע לפשרות וויתורים, אלא נעמוד בפרץ ונרבה פעלים לכבוד שמים ורק בכך נזכה בס"ד להצליח ולקדש ש"ש".

מחר העליה לציון הגה"ק רבי נחום וייספיש משאדיק זצוק"ל

לקראת יום השנה לפטירת הגה"ק רבי נחום וייספיש משאדיק זיע"א, גאון ישראל וקדושו בתורת הנגלה והנסתר, חסידא ופרישא ומגזע תרשישים, שחל ביום שני י"ב מרחשון, יעלו רבים לפקוד את קברו במרומי הר הזיתים, לעורר רחמי שמים לישועת הכלל והפרט ולהעתיך על חולי עמך בית ישראל הזקוקים לישועה.

ההסעות תצאנה מיישיבת הר"ן בשכונת רמות בירושלים בשעה 15:13, לאחר תפילת מנחה, כשהמונים ובהם תלמידי ובוגרי מוסדות ישיבת הר"ן, שכל מוסדותיה נקראים על שמו, ובני המשפחה העניפה יעתירו נרגשות בתפילת רבים על הציון הקדוש הידוע כמקום המסוגל לפעול ישועות. שיעורים ושיחות לעילוי נשמתו, יתקיימו בכל ישיבות הר"ן בא"י ע"י נכדו ראש הישיבה, הגאון רבי צבי וייספיש שליט"א.

קרון המטבע: אימוץ מטבעות דיגיטליים מסכן את כלכלת העולם

■ מאת ג. רוט

קרון המטבע העולמית (IMF), הביעה דאגה בשל כניסת המטבע הדיגיטלי (קריפטו) 'ביטקוין' כמטבע רשמי במספר מדינות. בדוח חצי שנתי של הקרון נאמר כי "קריפטוציה" של כלכלות מקומיות מסכנת את הכלכלה העולמית, לא פחות. אימוץ מטבעות קריפטוגרפיים כרשמיים במדינות מתפתחות נושא בחיבור סיכון גדול, ומדובר בדרך קיצור שאינה מומלצת למדינות שמעוניינות להעצים את כלכלתן".

ה-IMF המשיכה להתמקד בטרנד החדש, מבלי לציין שמות של מדינות כדוגמת אל סלבדור, שהכירה לאחרונה בביטקוין כמטבע לאומי רשמי, כמו גם אוקראינה או ברזיל שעשויה בקרוב להעביר חקיקה בנושא. לטענת קרון המטבע, אימוץ הביטקוין במדינות עלול להכביד על הבנקים המרכזיים בעולם לקיים מדיניות מוניטרית מסודרת, לגרום לקשיים בנזילות ובכלל לערער את יציבות הכלכלות.

הביטקוין נחלש השבוע ואף ירד מתחת למחיר של 55,000 דולר - איבד מערכו ביממה 3,000 דולר, לאחר שהגיע בתחילת השבוע עד לשווי של

כמעט 58,000 דולר. ג'ימי דיימון, מנכ"ל הבנק הגדול בארה"ב ג'יי.פי מורגן צ'ייס, לא חובב גדול של הביטקוין ושוק הקריפטו בכלל, ומפעם לפעם הוא דואג להזכיר זאת. בראיון שלשום במהלך כנס גלוב"ל של חברות פיננסיות אמר כי בעיניו "הביטקוין הוא חסר ערך".

יחד עם זאת, הבנק עצמו כבר טבל ידיו בשוק הקריפטו. החל מאוגוסט ג'יי.פי מורגן מאפשר ללקוחות העשיריים גישה לקרנות השקעה בקריפטו, כך דווח ב-CNBC, וכבר לפני שנה הוקמה בבנק חטיבה שעוסקת בבילוקצ'יין. אנליסטים בג'יי.פי אף אמרו בתחילת השנה כי מחירו של הביטקוין צפוי להגיע בעתיד ל-146,000 דולר והוא יתחרה בזבז כחוף מבטחים.

דיימון הוסיף בראיון שלשום: "הל"קוחות שלנו לא מסכימים עם הדעה שלי על הביטקוין - אבל הם ילדים גדולים. לכן, אם הם רוצים גישה לביטקוין, אנחנו נעניק לגיטימציה למהלך כזה ככל שנוכל".

הממשלה תשקיע עשרות מיליונים בקליטת חקלאים חדשים

■ מאת ג. רוט

לצד אלו, המשרד גם יתמוך ב"נקלטים חדשים" בישובים חקלאיים, בדגש בפריפריה.

גב' קאופמן-פס, מנכ"לית משרד החקלאות ופיתוח הכפר: "משרד החקלאות ופיתוח הכפר רואה חשיבות רבה בכניסה של צעירים לעיסוק בחקלאות. אנו משי-קים נוהל זה על מנת לסייע לחקלאים חדשים, בעיקר בהשקעות הון לתשתיות כגון נטיעת מטעים, הקמת חממות ורכי-שת מיכון וטיפול במשקים לא מעובדים כחלק מיצירת תשתית חזקה עבור דור העתיד של התחום. בנוסף, נוהל זה פותח דלת לחקלאים חוזרים ולטיפול במש-קים לא מעובדים בכל הארץ, על מנת לעודד דור המשך למשקים בעלי מסורת חקלאית".

שר החקלאות ופיתוח הכפר, עודד פורר, הנחה לקדם מתווה תמיכה לקלי-טת חקלאים חדשים והצגת העוסקים בחקלאות באמצעות תמיכה ייעודית של המשרד לקליטת תושבים חדשים ביש-רים חקלאיים, בדגש בפריפריה.

לטובת התמיכה, יוקצו לחקלאים החדשים 35 מיליון שקלים לבניית הדור הבא בחקלאות במהלך 2021-2022. כמו כן, חקלאים חוזרים, שעסקו בעבר בחק-לאות ומעוניינים לשוב ולעסוק בה, יזכו גם הם למענק. בדרך זו יקדם המשרד הפרחה מחדש של משקים לא מעובדים שנטשו בכל הארץ.

מטרת נוהל זה היא לתמוך ב"חקלאים חדשים", ובין היתר לעודד בכך חקלאים לא פעילים שהינם בעלי חלקות לא מעו-בדות, לחזור לעבודה חקלאית ולעבד את אדמותיהם, וכן לתמרץ כניסת עוסקים חדשים לתחום החקלאות, הן לאלו שלא היו בעלי נחלות בעבר והן לאלו שהינם בעלי נחלה אך לא עסקו בחקלאות.

הגאון רבי אליעזר שלינגר זצ"ל / המשך מעמ' 2

דרך בית המדרש 'בית יחיאל', בו קבע מקום תפילתו עשרות בשנים, שם נשא דברי פרידה הרב הגאון רבי אלחנן הר-שוביץ שליט"א, אל עבר כולל וולאז'ין, שם הרביץ תורה עשרות בשנים. בסמוך להיכל הכולל הספידוהו בנו הרב הגאון רבי יחיאל שליט"א, אחיו ראש ישיבת קול תורה הגאון רבי משה יהודה של-ינגר שליט"א, גיסו הגאון הגדול רבי בן ציון בורודיאנסקי שליט"א, וחכמי ורבני הכולל הגאון רבי יחיאל שרייבר שליט"א והגאון רבי חיים יעקב שפירא שליט"א.

משם יצאה ההלוויה לירושלים. בבית ההלוויות שמגר הספידוהו אחיו הגאון רבי אליקים שליט"א, אחיו הגאון רבי יעקב שליט"א, גיסו הגאון רבי שמעון שרייבר שליט"א, בנו הרב הגאון רבי משה שליט"א והרב הגאון רבי עקיבא שליט"א ונכדיו הרה"ג רבי שמואל פפויפר שליט"א והרה"ג רבי שמואל שלינגר שליט"א. לאחר דברי המספר ואמירת הקדיש, יצא מסע ההלוויה להר הזיתים, שם נטמן אל מול מקום המקדש. הותיר אחריו דור ישרים מבורך, בנו הרבנים הגאונים רבי יחיאל שליט"א ראש כולל 'פרשבורג' בבני ברק, רבי משה שליט"א ראש כולל 'אהל המשפט' ומנהל תלמוד תורה 'דעת זקנים' במודי-עין עילית ותלמוד תורה 'תולדות שמואל' בירושלים, רבי עקיבא שליט"א מרבני ישיבת 'חזרות התלמוד' במודיעין עילית, רבי מרדכי שליט"א מרבני ישיבת 'זור ישראל', ורבי יעקב שליט"א מחשובי האברכים במודיעין עילית, חתניו הגאון רבי אליהו פפויפר זצ"ל מראשי ישיבת 'אור ישראל' לצעירים ומנהל רוחני ב-ישיבת 'קרית מלך', ויבדלחט"א הרבנים הגאונים רבי משה וייס שליט"א מחשובי המחנכים בבני ברק, רבי שלמה סוקולו-בסקי שליט"א מחשובי האברכים במו-דיעין עילית ורבי אהרן אנגל שליט"א מחשובי האברכים במודיעין עילית, וכן נכדים ונינים זרע בך ד' הממשיכים לצעוד בדרך התורה והיראה כפי שחינכם כל הימים.

ת.נ.צ.ב.ה.

ע"ה לבית עולמו ולאחר שבועות אחדים נסתלק חתנו הגאון רבי אליהו פפויפר זצ"ל, והוא קיבל עליו דין שמים באהבה ובאמונת אומן.

למרות יסוריו וחולשתו הרבה, כל מעייניו היו נתונים רק בתורה הקדושה, משוש חייו, ובקיום מצוותיה. כאשר היה עוסק בתורה וכששוחחו עמו בדברי תורה, ניכר היה בחוש כיצד התורה חקוקה בלבו והיתה למשיבת נפשו גם בעת חוליו. אף כאשר נחלשה ראייתו, התאמץ מאד להמשיך בעינו מתוך הספר דווקא. רופא עינים בעל שם עולמי שטיפל בו, סיפר בהרצאה שנשא לפני רופאי עיניים בכירים מכל העולם על הפלא הגדול שרואה בעיניו כיצד אדם בעל אחוזה ראייה נמוכים ביותר, מצליח לקרוא מתוך הספר וזאת לנוכח כח הרצון העז שבער בו וחשקת התורה שלו.

ביום חמישי האחרון, תענית חמישי, בעודו חולה ומיוסר, כאשר כמעט ולא יכול היה להוציא הגה מפיו, ישב ולמד עם החברותא שליט"א, ובעיצומו של עסק התורה ועמלה, נדם לבו בפתע פתאום וברגע כמימריה יצאה נשמתו בטהרה. היה זה מעמד נורא הוד, בו נת-קיימו דברי הגמרא בשבת "לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומד-ברי תורה ואפילו בשעת מיתה, שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל, אפילו בשעת מיתה תהא עוסק בתורה", כאשר גם בעת שדבקה נפשו בעליונים, כשנשקו עולמות זה בזה, היה אחוז ודבוק בתורה הקדושה ועמה עלה בסערה השמימה ותשחק נפשו ליום אחרון.

רבים וטובים ששמעו על מאורע מרטיט זה, שכמעט ולא נשמע כמוהו, שחו כי ראוי הוא הגאון המנוח זצ"ל שהמית עצמו באהלה של תורה כל ימיו בהיותה חייו ממש, להסתלק מן העולם מתוך עסק התורה, כי היא חייו ואורך ימיו.

קודם צאת מסע הלוויות מבית בתו שהתמסרה אליו רבות ובפרט בעת האחר-ונה, הספידוהו הגאון רבי עובדיה יעבץ שליט"א וחתנו הרב הגאון רבי משה וייס שליט"א. משם המשיך מסע ההלוויה

חסד'. בשנים האחרונות מסר רבי אליעזר את השיעור בלימוד מסכתות סדר 'זרעים' בעין רב.

יראתו הטהורה היתה לשם דבר ובכל ארחותיו והנהגותיו ניכר היה כי יראת ד' היא אוצרו. בתפילותיו עמד כבן המתח-טא לפני אביו, כשהוא מתפלל במחניות ובכבוד ראש.

מתוך יראת שמים שבערה בו, דקדק מאד בקיום ההלכה, בסלטולי חומרות והידורים. כל הליכותיו בקיום המצוות, היו לעשות רצון קונו ולעבדו בלבב שלם. בכל דבר וענין היה ענין ההלכה וקיום רצון ד' בראש מעייניו, גם בדברים שדשו בהם רבים ולא שמו על ליבם. כך, לד-ר גמא, כאשר רעייתו הרבנית ע"ה טרחה בשנות עבודתה כמורה ומחנכת לבנות ישראל עבור כספי הפנסיה של המורות כולן לבסיס כלכלי לאחר הפרישה משנות ההוראה, דבר שלא היה מקובל אז, כשלשם כך התקיימה אף אסיפה כמע-נו של מרן הגרא"מ שך זצ"ל שתמך בכל ליבו בענין, יגע רבי אליעזר רבות לבצע הדבר כדת של תורה על פי ההלכה וללא חששות איסור כלשהו, וכאשר נכנס למ-עונו של מרן הסטיפלער זצ"ל לדון עמו בדבר, שלחו למרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל שיורה כדת מה לעשות ואכן הכל נעשה על פי הוראותיו ופסיקותיו.

בכל ארחותיו והנהגותיו ניכרו מע-לותיו הנאצלות ומידותיו התרומיות, כשאישיותו המופלאה הקרינה מהורה על כל סביבותיו. רוממותו ואצילות דרכיו, חניכו והשפיעו רבות על כל בני משפחתו ועל כל הבאים במחיצתו.

מיוחד ומופלא היה במדת האמת והישרות, כשבכל דרכיו צעד בדרך הישר, מתוך שלווה הנפש ומנוחת הדעת, כשהוא פורק מעליו עול החשבונות הרבים.

על אף מעלותיו הרבות, הצטנע כל הימים והלך בצדי דרכים בענווה ופש-טות, כשאינו מחזיק טיבוחא לפנשיה.

בתקופה האחרונה נחלש, ולמרות כך התאמץ בתמצית כוחותיו להמשיך בסדרי תלמודו ותפילותיו. לפני כש-מונה חודשים נסתלקה רעייתו הרבנית

בחכמה בעומקם של דברים כשהוא עמל לבאר כל חמירא. גדולי תורה הפליגו רבות בשבח הספר ומעלתו, כאשר בזכר תו הפכה מסכת כלאים, שהיתה בבחינת 'מת מצוה', לנחלת הכלל. הגאון המנוח זצ"ל זכה אף להסכמות מגדולי התורה אשר העידו על רוב יגיעתו במסכת קשה זו, הגאון האדיר בעל "שבט הלוי" זצ"ל העיד כי "העמיק והרחיב טובא ושם לילות כימים לעמוד על עמקות הלכות חמורות אלה ועלתה בידו כי יגע בהם לשמה", והגאון הגדול רבי מיכל פינש-טיין זצ"ל כתב כי חידושי הינם "חידור שים וביאורים נכונים הנאמרים בעמקות וכיבוש ההבנה, הראויים להוציאם לאור ויהנו מהם רבנן ותלמידיהן". קודם הדפסת הספר, נכנס אל הגאון האדיר רבי חיים קניבסקי שליט"א, עמו היה משוחח רבות בלימוד, והגיש לו את דפי החיבור. כאשר עבר הגר"ח שליט"א על הדברים, יצא בהתפעלות ואמר לרבי אליעזר שילך מיד לבית הדפוס להוציא את הספר לאור עולם. בנוסף כתב מכתב הערות מיוחד על הספר, וטרח להגיע אל כולל וואלז'ין למסור את המכתב בידי של הגאון המנוח זצ"ל.

בבית המדרש 'בית יחיאל' שבב"ב, בו קבע מקום תפילתו, מסר שיעורים בשבת קודש אחר תפילת שחרית בספרי 'חפץ חיים' ו'אהבת חסד'. בשיעור, אותו מסר רבות בשנים, היה לומד את דברי 'החפץ חיים' בעמל רב ובעיון ונושא ונותן בד-בריו. את הדברים העלה רבי אליעזר על גבי הכתב והוציא לאור כחיבור מיוחד אותו צירף לספרו 'מטה יחיאל'. באותם ימים, לפני כארבעים שנה, היה זה דבר חידוש לכתוב חיבור עיוני על ספר 'חפץ חיים'. הגה"צ רבי יהודה זאב סגל זצ"ל, אשר חיזק מאד את לימוד הלכות שמירת הלשון, התפעל מכך רבות ובה-גיעו ארצה ביקש לשוחח עם רבי אליע-זר והביע בפניו את התפעמותו מהחיבור החשוב. דבריו בחיבור זה, נפוצו בקרב לומדי 'חפץ חיים' בעיון ומצוטטים על ידי מחברי זמננו. במהדורה החדשה של ספרו על כלאים, שהופיעה לפני יותר מע-שרים שנה, צירף את חיבורו על 'אהבת

עם גדולי תורה מובהקים זצ"ל ויבדלחט"א ומפלפל עמם בעומקן של סוגיות. אף עם נכדיו וניניו הצעירים היתה שיחתו תמיד בדברי תורה ומיד שנפגש עמם היה שואלם 'מה לומדים כעת', 'היכן אווזים' ומשוחח עמם על הסוגיא בה עסקו. אף סעודות השבת על שולחנו, היו גדושים דברי תורה והלכה, וכל מעייניו היו נתונים אך בתורה ואין בלתה.

בשנים הראשונות שלאחר נישואיו שימש בקודש במשך תקופה כר"מ ב-ישיבת 'תפארת ציון' והרביץ תורה לתל-מידיו, ולאחר מכן כיהן במשך כשמונה שנים כראש הכולל דחסידי אלכסנדר לאברכים מופלגים, מהם נעשו מרביצי תורה אשר זוכרים לטובה את שנות עמלה של תורה במחיצתו ומתפרקים עליהם בערגה.

לפני כארבעים שנה, החל לשמש בראשות כולל וואלז'ין בבני ברק. בין כתלי הכולל עלו ונתעלו אברכים מופ-לגים, כשהם ניאותים לאורו של ראש הכולל רבי אליעזר שמסר בפניהם ש-יעורים תמידין כסדרן. שיעורים אלו, היומיים והשבועיים, בימות החול ובשב-בת, היו קודש בעיניו וגם לעת זקנותו לא פסק ממסירתם. גם כאשר לעתים התארח בשבת קודש במרחק רב מהיכל הכולל, היה מכתת רגליו כחום היום עד לכולל בכדי למסור את השיעור כדבר יום ביומו, וכל זמניו ועתותיו מחושבים היו לפי זמני השיעורים ככולל.

דמותו של רבי אליעזר השקוד על תל-מודו כל העת, ללא הפסק כלל, שימשה לאברכי הכולל לסמל ולדוגמא מהי דבקות בתורה בצורה מופלאה, ביגיעה עצומה ובשקידה נשגבה. הנהגתו הר-רממה ואצילותו הנשגבה, כמו גם זריותו המיוחדת בדרכו לכולל, כאשר מהלך כברת דרך ארך לו דקות ספורות בלבד גם בשנות הגיעו לגבורות, היו לאות ולמופת לכל אברכי הכולל.

בעמלו המופלא בתורה, זכה לפני כא-רבעים שנה לחבר את ספרו 'מטה יחיאל' על מסכת כלאים החמורה. בחיבורו עמד רבי אליעזר על כל עניני המסכת ופלפל